

Veřejná výzva ministru školství k dotažení změn zajišťujících podporu provázejících učitelů

20. 6. 2024

Vážený pane ministře,

v březnu 2023 předložilo Vaše ministerstvo vládě návrh novely školského zákona obsahující systémovou podporu pro provázející učitele, kteří vzdělávají studenty učitelství na praxích. Tato podpora navazuje na loňské ukotvení pozice provázejícího učitele v zákoně o pedagogických pracovnících a aktuálně je na školách pokusně ověřována s 900 provázejícími učiteli. Nastavení odpovídajících podmínek pro práci všech provázejících učitelů představuje klíčové opatření probíhající reformy přípravy učitelů, které je připravené, je na něm široká shoda a významně zvýší kvalitu učitelství. Navzdory tomu projednávání návrhu novely více jak rok stagnuje a opatření stále čeká na schválení vládou.

Obracíme se na Vás proto s výzvou k zajištění brzkého posunu v projednávání navržené systémové podpory provázejících učitelů tak, aby mohla být schválena v legislativním procesu s plánovanou účinností od ledna 2026. Řešením může aktuálně být částečné spojení loňského návrhu novely s letošním, který po ukončeném vnějším připomínkovém řízení míří na vládu.

Provázející učitelé jsou zkušení učitelé, kteří provází studenty učitelství na praxi ve škole a podporují jejich profesní růst. Se studenty spolupracují na přípravě výuky, její realizaci i následné reflexi, čímž zajišťují smysluplné propojení praxe s teoretickou výukou. Jsou tak vedle vysokoškolských vzdělavatelů hlavními vzdělavateli budoucích učitelů a jejich spolupráce se studenty učitelství i kolegy z fakult připravujících učitele je **klíčová pro kvalitní praxi, potažmo celou učitelkou přípravu a připravenost na profesi.**

Provázející učitelé hrají klíčovou roli také při **implementaci nového Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství**, respektive nových rámcových požadavků na učitelství studijní programy a nového standardu doplňujícího pedagogického studia, které význam praxi posilují. Řadu kompetencí nového kompetenčního rámce totiž nelze efektivně rozvíjet jinak než právě na praxi s provázejícím učitelem.

K tomu, aby mohli provázející učitelé dělat svou práci kvalitně, potřebují odpovídající podmínky. Jejich práce vyžaduje efektivní spolupráci s vysokoškolskými vzdělavateli a specifické kompetence pro práci s dospělými studenty učitelství. Zároveň je časově náročná. **Bez nastavení těchto podmínek na systémové úrovni nelze zajistit kvalitní praxi pro všechny budoucí učitele.**

Velice proto oceňujeme dosavadní práci ministerstva školství na [reformě přípravy učitelů](#), která kvalitní praxi zahrnuje ve svých cílech. Navazuje tím na Strategii 2030+, která na zkvalitňování výuky a významné propojení studia s praxí apeluje. První krok představovalo legislativní ukotvení pozice provázejícího učitele v zákoně o pedagogických pracovnících, které bylo schváleno v červnu 2023. V druhém kroku má navázat **systémová podpora provázejících učitelů, která byla navržena do [novely zákona č. 561/2004 Sb.](#) (školského zákona) předložené vládě v březnu 2023. Záměr v předložené podobě vítáme.**

Návrh počítá, že provázející učitelé, kteří vykonávají svou činnost ve stanoveném minimálním rozsahu za školní rok, získají jako specializovaná pozice zejména potřebné kompetence v rámci přípravného studia a příplatek za svou odbornou práci. Prvních přibližně 900 provázejících učitelů z 300 škol zažilo tuto podporu v uplynulém školním roce v rámci prvního ročníku pokusného ověřování. Ministerstvo školství, stejně jako aktéři v přípravě učitelů, počítá s účinností podpory pro všechny provázející učitele již od ledna 2026. Zmíněná novela školského zákona však obsahuje také úpravu parametrizace asistentů pedagoga, která, kvůli kritice odborné veřejnosti a pokračujícím jednáním ohledně jejího nastavení, **schválení novely nadále protahuje**. S ohledem na další [návrh novely školského zákona](#), který bude brzy předložen vládě, **chceme podpořit částečné sloučení těchto novel nebo prosazení systémové podpory provázejících učitelů jiným legislativním způsobem**.

Věříme, že činnost provázejícího učitele musí být, tak jako ve většině vyspělých zemí, považována za klíčový nástroj systémové podpory profesního učení studentů učitelství a představovat **prioritu vzdělávací politiky v oblasti přípravy učitelů**. **Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala zasadit o reformu profesní přípravy učitelů s důrazem na praktické dovednosti**. V rámci volebního období se nicméně krátí čas ke schválení zbývajících potřebných změn, kterou podpora provázejících učitelů bezesporu je. **Systém této podpory je přitom již připraven, ověřován a stačí málo k jeho realizaci**. **Politicky je nekontroverzní a panuje na něm široká shoda** ministerstva školství, politiků, fakult připravujících učitele, provázejících učitelů i škol. Většina těchto aktérů také již zahájila přípravu k náběhu tohoto systému včetně všech provázejících učitelů v pokusném ověřování, kteří se vzdělávají zatím bez jistoty, že jejich vklad do zkvalitnění českého školství bude nadále podporován a náležitě oceněn.

Žádáme Vás proto o dotažení popsaných změn týkajících se provázejících učitelů v již rozběhnutém legislativním procesu, které jsou nezbytné pro naplnění reformy přípravy učitelů a zajištění dostatku kvalitních učitelů v Česku.

Učitel naživo, zařízení pro další
vzdělávání pedagogických
pracovníků, z. ú.

Učitelská
platforma, z. s.

Otevřeno, z. s.

Začni učit!, z. s.

stálá konference asociací ve vzdělávání

Stálá konference asociací ve
vzdělávání, z. s.

Society for All, z. s.